

Lărgirea accesului gratuit în biblioteci, prin ... restricții

VASILE DOCEA

Când inițiatorii unei legi nu se pricep la domeniul în care urmăresc să reglementeze, rezultatul iese prost. Astfel a ieșit și modificarea, în 2022, a unui articol din Legea Educației, care se referă la gratuitatea accesului studenților la bibliotecile universitare. În loc să lărgescă dreptul de acces, modificarea legislativă îl îngreunează.

În 5 ianuarie 2022, a fost promulgată o lege, votată de Parlamentul României, care completează un articol al Legii educației naționale. Textul inițial al Legii educației naționale, cel din 2011, prevedea la articolul 202 gratuitatea accesului studenților din învățământul de stat „la principalele cărți de specialitate și publicații științifice”.

În urma completării prin Legea nr.9/2022, textul din articolul 202 stipulează că dreptul la gratuități al studenților din învățământul superior de stat va fi exprimat și prin: „acces la principalele cărți de specialitate și publicații științifice, inclusiv prin accesul la bibliotecile universitare și bibliotecile centrale universitare”. Completarea, deci, constă într-o specificare sau detaliere a felului în care studenții au acces la principalele cărți de specialitate și publicații științifice. Acesta se realizează inclusiv (adică și pe această cale) prin acces la bibliotecile universitare și la bibliotecile centrale universitare.

Să observăm, înainte de toate, redundanța textului: enumerarea celor două tipuri de biblioteci este inutilă. Bibliotecile centrale universitare fac parte, conform Legii bibliotecilor (Legea 334/2002), din categoria mai largă a bibliotecilor universitare. Inițiatorii modificării, însă, par să nu fi cunoscut nici

Legea Bibliotecilor, nici modul specific de organizare a acestora.

Dacă le-ar fi cunoscut, și-ar fi dat seama nu doar de redundanța textului, ci de totala inutilitate a completării pe care au propus-o. Pentru că gratuitatea accesului în bibliotecile de drept public (din această categorie fac parte și cele universitare) este prevăzută încă din anul 2002, în Legea bibliotecilor: „În bibliotecile de drept public, consultarea colecțiilor și a bazelor de date proprii este gratuită” (art. 6).

O simplă comparație a celor două formulări arată că legea din 2002 oferea un acces gratuit mult mai larg (consultarea tuturor colecțiilor și bazelor de date proprii ale bibliotecilor), pe când „inovația” legislativă din 2022 restrânge gratuitatea doar la accesul studenților la „principalele cărți de specialitate și reviste științifice”.

Inițiatorii modificării legislative au evitat să îi consulte în prealabil pe specialiștii din biblioteci. În schimb, s-au lăudat peste tot cu isprava lor nemaipomenită, care extinde, chipurile, gratuitatea accesului în bibliotecile universitare. De fapt, din cauza propriei lor ignoranțe, acest drept a fost restrâns.